

08.02.2026

Prawo do własnego języka i własnej perspektywy. O londyńskich wystawach poświęconych niepełnosprawnościom (cz. 2)

Kontynuujemy rozmowę o dwóch wystawach w Londynie: *Design and Disability* w Victoria & Albert Museum oraz *1880 THAT* w Wellcome Collection. Proponujemy refleksję nad tym, jak sztuka i design mogą służyć lepszemu zrozumieniu i wsparciu osób z niepełnosprawnościami, a także jakie wyzwania, problemy (a może nawet kontrowersje) towarzyszą tworzeniu oraz odbiorowi tego typu wydarzeń. Zachęcamy do namysłu nad tym, jak instytucje kultury, artyści i kuratorzy opowiadają o niepełnosprawności – i z czyjej perspektywy. Dyskutujemy o napięciach między widzialnością a uproszczeniem, intencją a praktyką, reprezentacją a sojusznictwem. Zapraszamy do wspólnego słuchania i myślenia.

W drugiej części odcinka przyglądamy się wystawie *1880 THAT* – jej wyrażnie określonego punktowemu odniesienia, sposobom wyrażania doświadczenia głuchoty i języka migowego oraz autorskiej, spójnej formie wypowiedzi artystycznej. Zastanawiamy się, czy i na jakich zasadach można porównywać tak różne projekty: wystawę o monumentalnej skali i wystawę kameralną, skupioną na jednym doświadczeniu. Pytamy także o znaczenie miejsca – prestiżowych muzeów i instytucji – dla odbioru i interpretacji tematów związanych z niepełnosprawnością.

W rozmowie udział wzięły: dr Mariola Wilczak, dr Beata Koper oraz mgr Ewa Pakalska.

Omawiane wystawy:

- *Design and Disability* w Victoria & Albert Museum w Londynie (2025-2026): https://www.vam.ac.uk/exhibitions/design-and-disability?srltid=AfmBOoprhuM8QKKTj_CbHxVZuAMjxpN-HNtXDSKrbPimDBu8uo5rbQX
- *1880 THAT* w Wellcome Collection w Londynie (2025-2026): <https://wellcomecollection.org/exhibitions/1880-that>

Zdjęcia z wystaw aut. Ewy Pakalskiej i Marioli Wilczak.

Na okładce fot. Wellcome Collection (źródło: link)

Relacjom między techniką/designem a niepełnosprawnością poświęcone są prace

badawcze dr hab. Magdaleny Zdrodowskiej (UJ). Szczególnie polecamy jej książkę *Telefon, kino i cyborgi. Wzajemne relacje niesłyszania i techniki* (Kraków 2021) oraz wykład (*Kłopotliwa*) *widzialność protez. Design i niepełnosprawność*, dostępny online: <https://teatr21.pl/zasoby/magdalena-zdrodowska-klopotliwa-widzialnosc-protez-design-i-niepelnosprawnosc-wyklad/>.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

**Seria podcastu
"Spotkania
Biuletynu",
zatytułowana
"Polonistyka
zaangażowana",
realizowana jest**

**w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata".
Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu
Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II”
(numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).**

Strona internetowa projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details>

Intro i outro

- Muzyka Piotr Lakwaj, czyta Aldona Brycka-Jaskierska
- Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna: Klaudia Węgrzyn

Media społecznościowe "Biuletynu Polonistycznego":

- <https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>
 - https://twitter.com/B_Polonistyczny
 - <https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801/>
-

<https://biuletynpolonistyczny.pl/>
biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl
#BiuletynPolonistyczny #Geopolonistyka #PolishStudies
#Polonistykazaangazowana

I

Linki:

- <https://youtu.be/qobERHqzcmQ?si=XvBUsUOmMudj6cPw>
- <https://www.spreaker.com/episode/prawo-do-wlasnego-jezyka-i-wlasnej-perspektywy-o-londyńskich-wystawach-poswieconych-niepelnosprawnosciom-cz-2--69863364>
- <https://open.spotify.com/episode/5IPbDKkXu8aOCwm6eJuKOa>

Słowa kluczowe: podcast, Polonistyka zaangażowana, wystawy, niepełnosprawność, studia o niepełnosprawności

Rozmówca: Ewa Pakalska

Rozmówca: Beata Koper

Rozmówca: Mariola Dorota Wilczak